

STRÁFÓÐURNÝTSLAN ØKT ÓGVUSLIGA

Í GREININGINI, SUM JANUAR HEVUR GJØRT AV 10 BØNDUM ÁRINI 2009 TIL 2012 SÆST, AT STRÁFÓÐURNÝTSLAN ER MUNANDI ØKT, MEÐAN MJÓLKAPRÍSURIN HEVUR STAÐIÐ Í STAÐ

Leo Poulsen

Størsta kostnaðarhækkingin pr. litur mjólk, er kostnaðurinn á keyptum fóðri.

Bøndur keypa vanliga A-blanding, ískoytisfóður og nakað av stráfóðri. Sum tøluni vísa, hava hesir 10 bøndur keypt munandi meira stráfóður seinastu árin, enn teir hava gjørt áður.

Nøgðin og kostnaðurinn á keyptum fóðri hjá teimum 10 mjólkarbøndrunum hevur verið sum víst á talvuni.

Sum talvan visir, er nøgðin á keyptum kraftfóðri rættiliga stöðug millum 1.820 og 2.020 tons um árið, meðan nøgðin á keyptum stráfóðri nærur er trífaldað frá 2009 til 2012, nevnliga úr 263 tons um upp í 666 tons.

Í sambandi við stráfóðurstuðulin máta starvsfólk á Búnaðarstovuni nøgdinar hjá hvørjum einstøkum bónda. Í hesum sambandi er ikki kannað nærri, hvussu nógv tað kostar einstaka bóndanum at fáa hesar nøgdir til vega.

Tað er einki at ivast í, at um haldgott grundarlag skal vera fyri at gera neyvar fóðurkostnaðarætlanir, skal ikki bara nøgðin á fóðrinum gerast upp, meneisini dygdin í fóðrinum, ið neytini skulu eta, og samanhalda kostnaðin og dygdina við innflutta stráfóðri.

Út frá hesum tølum yvir keypt fóður, er lætt at fáa meðaltöluni hjá hesum 10 mjólkarbøndum.

Út frá hesum tølum ber til at rokna, hvussu nógv keypt fóður neytini hjá hesum 10 mjólkarbøndrum hava brúkt til hvønn litur av mjólk. Her skal tó havast í huga, at tað er ikki skrásett, hvussu nógv ungneytini hava etið.

Men út frá tí sjónarmiði, at neyðugt er við ungneytum, fyri at kunna seta við, og framhaldandi verða verandi í vinnuni, kann tað fóðrið, ið ungneytini eta, takast við sum neyðugt fóður fyri mjólkina.

MJÓLKAPRÍSURIN Í STAÐ

Meðan hagtöluni vísa, at rakstrarkostnaðurinn fyri hvønn litur mjólk veksur, vísa somu hagtøl, at vinningurin hjá bøndrunum fyri hvønn litur av mjólk minkar.

Verður hugt at tølunum frá 1986 til 1990 sæst, av avlopið fyri hvønn litur av mjólk er rímliga stöðugt, millum 4,28 krónur upp til 4,99 krónur.

Verður so lopið fram til 2009 sæst, at tá er úrslitið fyri hvønn litur av mjólk komið niður á 2,71 krónur og tað dettur niður á 1,84 krónur í 2011, áðrenn tað ger eitt kvink upp eftir í 2012 til 2,03 krónur.

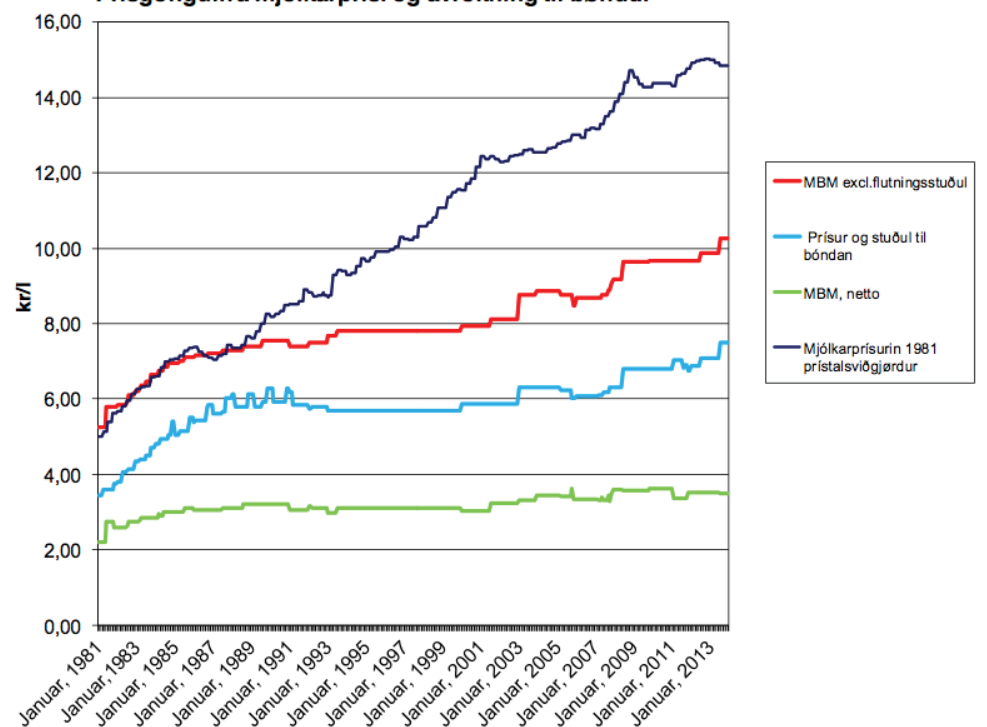
Tað skal tó sigast, at tá eru tøluni roknað um til dagspris eftir brúkarapristalinum, sum Hagstovan hevur á heimasíðu síni.

Samlaði stuðulin var hægstur í árunum 1988 – 1990 tá hann var 1,98 kr./l. Síðani tá er stuðulin stöðugt lækkaður, og var í 2013 0,77 kr./l. Tann samlaði avrokningarprísurin var 6,28 kr./l. í 1990. Hann fall síðani, og kom 13 ár seinri upp á aftur, og var tá kr. 6,32 kr./l.

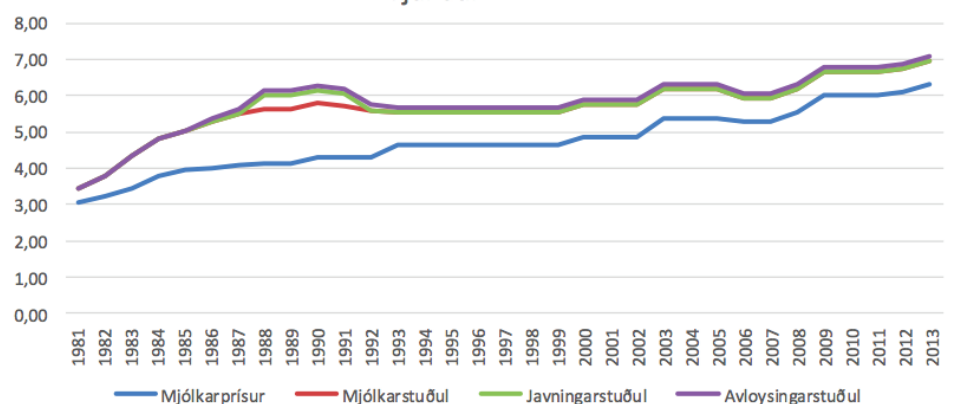
Tað sæst týðiliga, at fjarleikin millum kurvarnar er javnt minkandi, tað merkir, at samlaði stuðulin er minkaður hesi árin (Sí myndina).

Men tað er einki at ivast í, at tað lönar seg verri og verri at vera mjólkarbóndi í Føroyum.

Prísgongdin á mjólkaprisi og avrokning til bøndur

Samlaði avrokningarprísur til bónda tann 1. januar

Pr.litur pr. garð - bert fyri mjólkina (íkkí seyður o.a.) - Prístalsviðgjørd til 2012-prísir

	1986	1987	1988	1989	1990	2009	2010	2011	2012
Inntøkur tilsamans	12,34	12,58	12,89	12,20	11,73	7,33	7,18	7,02	7,31
Rakstrarkostnaður tilsamans	-8,06	-7,70	-7,90	-7,75	-7,42	-4,62	-4,78	-5,18	-5,27
Úrslit frá mjólkini	4,28	4,88	4,99	4,45	4,31	2,71	2,40	1,84	2,03